

Pandemic Purim, Part 2

A. The Menu for Seudat Purim

אסתר פרק ט, כב

(כב) כִּי־מִיָּמַי אֲשֶׁר נָחַו בָּהֶם הִיְהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִקְרָא לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה וּמֵאֲבָל לַיּוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יָמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׁמְחָה וּמְשֻׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנֻנוֹת לְאֶבְיוֹנִים:

מגן אברהם סימן תרצה ס"ק ט

כי מדינא נ"ל דלעולם אין מחזירין אותו כי לא מציינו שחייב לאכול פת בפורי' ומצי למיפטר נפשיה בשא' מיני מטעמי' ערוך השולחן אורח חיים סימן תרצה

וראיתי מי שמסתפק אם יוצאים ידי סעודה במאכלים טובים בלא לחם [עש"ת] ולי נראה דלא יצא דומיא דשבת ויו"ט ועוד דאין משתה בלא לחם כדכתיב [בראשית יט, ג] בלוט ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו ובדניאל [א, טז] כתיב פת בגם ויין משתיהם [והמג"א סק"ט לא כתב כן ולענ"ד נראה כמ"ש]:

מגן אברהם סימן תרצה

ורוב הסעודה וכו' - הא דלא נהיגי לעשותה בשחרית היינו משום שטרודים במשלוח מנות כדאשכחן ספ"ה דחולין שלא היו מרבים בסעוד' י"ט הראשון של סוכות מפני שהיו טרודים בסוכה ולולב (ת"ה):

שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצו סעיף ז

יש מי שאומר שאונן מותר בבשר ויין, דלא אתי עשה דיחיד דאבילות ודחי עשה דרבים דאורייתא לשמוח בפורים, דדברי קבלה נינהו שהם כדברי תורה.

פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן תרצו

ומשמע מהר"ב דחייב שמחת פורים בבשר ויין.

B. What Changes on Erev Shabbat?

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רמט סעיף ב

אסור לקבוע בערב שבת סעודה ומשתה שאינו רגיל בימי החול, ואפילו היא סעודת אירוסין, מפני כבוד השבת, שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול; וכל היום בכלל האיסור. הגה: וסעודה שזמנה ערב שבת, כגון ברית מילה או פדיון הבן, מותר, כן נ"ל וכן

המנהג פשוט. ולאכול ולשתות בלי קביעות סעודה, אפילו סעודה שרגיל בה בחול, כל היום מותר להתחיל מן הדין, אבל מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול, מט' שעות ולמעלה.

מגן אברהם סימן רמט

ו (פמ"ג) (מחה"ש) מותר - ... וב"ה כ' דמצוה להתחיל קודם שעה עשירית ושל"ה כתב מורי מהר"ש מלובלין היה סנדק בע"ש ולא רצה לילך על הסעודה מאחר שהיה שם מנין בלעדו ושל"ה השיב לו ע"ש ועסי' תקנ"א ס"י ובע"ש כ' הא דאין שמחה אלא בבשר דוקא בזמן שב"ה קיים והי' בשר שלמי שמחה ע"כ ולא עיין בסנהדרין דף ע'

ביאור הלכה סימן תקכט

* כיצד משמחן הקטנים וכו' והנשים וכו' - והאנשים בזמן שבהמ"ק היה קיים היו אוכלין בשר השלמים לשמחה וכדכתיב וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת וגו' ועכשיו שאין בהמ"ק קיים אין יוצאין ידי חובת שמחה אלא ביין שנאמר ויין ישמה לבב אנוש אבל בשר אין חובה לאכול עכשיו כיון שאין לנו בשר שלמים ומ"מ מצוה יש גם באכילת בשר כיון שנאמר בו שמחה [כן מתבאר מדברי הב"ח וש"א] והמחבר שלא הזכיר בשר אזיל לשיטתיה בב"י ע"ש ולענין יין סמך על מה שהזכיר בס"א שצריך לקבוע סעודה על היין:

מגן אברהם סימן תרצה ס"ק ט

ומ"כ במרדכי כתו' בקלף היה אוכל סעודת פורים בע"ש יתפלל ויפרוס מפה ויקדש ובמזון יאמר על הניסים עכ"ל תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ק עמוד ב

רבה בר רב הונא איקלע לבי ריש גלותא. אייתו תכא קמיה, פרס מפה וקידש.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תעא סעיף א

אסור לאכול פת משעה עשירית ולמעלה, כדי שיאכל מצה לתיאבון, אבל אוכל מעט פירות או ירקות, אבל לא ימלא כריסו מהם, (ואם הוא איסטניס שאפילו אוכל מעט מזיק באכילתו הכל אסור) (רבינו ירוחם). ויין מעט לא ישתה, משום דמיסעד סעיד, אבל אם רצה לשתות יין הרבה, שותה, מפני שכשהוא שותה הרבה גורר תאות המאכל.

משנה ברורה סימן תעא

(ט) וקודם שעה עשירית וכו' - אכן אם יודע שימשך סעודתו בתוך שעה עשירית לא יתחיל לאכול אפילו קודם ט':

שולחן ערוך אורח חיים הלכות סוכה סימן תרלט סעיף ג

אכילה בסוכה בליל יום טוב הראשון, חובה; אפי' אכל כזית פת יצא י"ח; מכאן ואילך רשות; רצה לאכול סעודה, סועד בסוכה; רצה אינו אוכל כל ז' אלא פירות וקליות חוץ לסוכה אוכל כדין אכילת מצה בפסח. הגה: ולא יאכל בלילה הראשונה עד שיהא ודאי לילה (ב"י בשם א"ח), ויאכל קודם חצות לילה (מהרי"ו ומהרי"ל); ולא יאכל ביום מחצות ואילך, כדי שיאכל בסוכה לתאבון (מהרי"ל), דומיא דאכילת מצה.